

Osallistuva budjetointi 2026

Kaupunginhallitus 19.01.2026 § 4

Talousjohtaja: Kuntalain 5 luku 22 §:ssä on määritelty seuraavasti:

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;*
- 2) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;*
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;*
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;*
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;*
- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua*

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Nurmeksien kaupunginvaltuuston hyväksymään 15.12.2025 § 87 talousarvioon 2026 on kirjattu, että nurmeslaiset kutsutaan mukaan kehittämään omaa kaupunkia osallistuvan budjetoinnin kautta. Asukkaat pääsevät päättämään siitä, miten julkisia varoja käytetään. Talousarviossa tähän tarkoitukseen on osoitettu 10.000 euroa. Viranhaltijat valmistelevat esitykset kuntalaisten aloitteiden pohjalta ja kuntalaiset äänestävät, mitkä esitykset pääsevät toteutukseen.

Aikataulu 2026

- Osallistuvan budjetoinnin ideavaihe avoinna 26.1.–26.2.2026
- Äänestys avoinna 12.3.–31.3.2026
- Suoritetaan valinta äänetyksen perusteella huhtikuussa 2026
- Voittanut ehdotus/ehdotukset toteutetaan vuoden 2026 aikana.

Osallistuvan budjetoinnin ehdot:

- idean tulee olla lainmukainen
- idean toivotaan liittyvän Nurmeksien kauppalan 150 vuotisjuhlavuoteen ja sen juhlistamiseen jollain tavalla
- idea liittyy hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen, ympäristöön tai lapsiin ja nuoriin
- idean toteuttaminen tulee olla kaupungin toimivallassa
- idean kaikki kustannukset mahtuvat osallistuvan budjetoinnin määrärahan budjettiin, 10 000 euroa

- idea on kaupungin ylläpidettävissä jatkossa; ei edellytä esim. pysyvän henkilökunnan palkkaamista
- idea on syrjimätön ja yhdenvertaisuutta edistävä
- idea voidaan toteuttaa vuoden 2026 aikana.

Kaikkien idean jättäneiden kesken arvotaan palkintoja.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää, että se 1. hyväksyy osallistuvan budjetoinnin aikataulun ja ehdot 2. valtuuttaa hallintopalvelut organisoimaan osallistuvan budjetoinnin idea- ja äänestysvaiheiden toteutuksen 3. valitsee voittajaehdotuksen.

Kaupunginhallitus: Kaupunginhallitus kävi keskustelua osallistuvan budjetoinnin ehdoista. Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti täydentää valmistelutekstin osallistuvan budjetoinnin ehtoja seuraavasti:

Osallistuvan budjetoinnin ehdot:

- idean tulee olla lainmukainen
- idean toivotaan liittyvän esimerkiksi Nurmeksen kauppalan 150 vuotisjuhlavuoteen tai johonkin muuhun tapahtumaan
- idea liittyy hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen, ympäristöön tai lapsiin ja nuoriin
- idean toteuttaminen tulee olla kaupungin toimivallassa
- idean kaikki kustannukset mahtuvat osallistuvan budjetoinnin määrärahan budjettiin, 10 000 euroa
- idea on kaupungin ylläpidettävissä jatkossa; ei edellytä esim. pysyvän henkilökunnan palkkaamista
- idea on syrjimätön ja yhdenvertaisuutta edistävä
- idea voidaan toteuttaa vuoden 2026 aikana.

Tämän täydennyksen jälkeen kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupunginjohtajan päätösehdotukset seuraavasti: että se 1. hyväksyy osallistuvan budjetoinnin aikataulun ja ehdot 2. valtuuttaa hallintopalvelut organisoimaan osallistuvan budjetoinnin idea- ja äänestysvaiheiden toteutuksen 3. valitsee voittajaehdotuksen.

Kaupunginhallitus 13.04.2026 § 81
9/00.01.02.00/2026

Talousjohtaja: Osallistuvan budjetoinnin ideavaihe oli avoinna 26.1.-26.2.2026. Ideavaihe toteutettiin Webpropol-kyselyllä ja siihen saatiin 88 ehdotusta. Ideavaiheen jälkeen saaduista ehdotuksista koottiin raportti ja ehdot täyttävistä, toteuttamiskelpoisista ehdotuksista yhdistettiin useat päällekkäiset ehdotukset ja koostettiin äänestysvaihtoehdot, joita oli yhteensä 10 kappaletta. Äänestys oli avoinna 12.3.-31.3.2026. Äänestysvaihe toteutettiin myös Webpropol-kyselyllä ja ääniä annettiin 446 kappaletta.

Raportti äänten jakautumisesta löytyy liitteenä.
Kolme eniten ääniä saanutta ehdotusta olivat:

1. Nuorille, nuorten harrastamiseen, nuorten hyvinvointiin (97 ääntä)
2. Kunnollisten, säädettävillä painovastuksilla varustettujen ulkokuntosalilaitteiden hankinta esim. satamaan tai kuntoportaiden luokse (67 ääntä)
3. Yleisen viihtyvyyden parantaminen. Kaikille yhteisen puiston toteuttaminen kauniine pensas-, puu- ja kukkaistutuksineen; kukkaniittyjä ja pörriäispeltoja taajaman alueelle (63 ääntä).

Eniten ääniä saanut ehdotus täyttää aiemmin mainitut osallistuvan budjetoinnin ehdot, joten se voidaan toteuttaa.

Nurmeksen kaupungin vaikuttamistoimielimessä nuorisovaltuustossa on kattava edustus nuoria eri kouluista ja oppilaitoksista. Nuorten oma mielipide tulee parhaiten esille mikäli he itse saavat päättää miten tämä rahamäärä käytetään nuorten harrastamiseen ja hyvinvointiin. Näin ollen esitän, että käytännön toteuttaminen annetaan nuorisovaltuustolle ja pyydetään heitä raportoimaan kaupunginhallitukselle rahojen käytöstä.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää

1. valita voittajaehdotukseksi eniten ääniä saaneen ehdotuksen, ja sen mukaisesti käyttää osallistuvaan budjetointiin varatut 10 000 euroa nuorille, nuorten harrastamiseen ja hyvinvointiin,
2. antaa käytännön toteuttamisen nuorisovaltuustolle ja
3. pyytää nuorisovaltuustoa laatimaan raportin rahan käytöstä ja toimittamaan raportin kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus:

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämän asian käsittelyssä kuultiin asiantuntijana talousjohtaja Salla Ovaskaista. Ovaskainen poistui kokouksesta ennen asian päätöksentekoa kello 18:22.